

Aleksandar Mojašević, LLB, Junior Assistant,

NOTION AND IMPORTANCE OF ECONOMIC ANALYSIS OF LAW

Summary

The idea of applying economic methods in law had existed before creation and development of modern scientific discipline named the Economic Analysis of Law. That idea was promoted by members of German Historical School and Institutionalism School. Latter, it was accepted and worked out by numerous theoreticians, both in America and Europe. They propelled the emergence of the new scientific discipline in the mid twentieth century, which contributed a great deal to the making systematic connection between law and economic principles, as well as to understanding law and legal institutes in a new way.

Methods of Economic Analysis of Law or Law and Economics could be applied in analyzing any field of social practice - criminal behavior, family and marriage behavior, political interest groups, etc. In those analyses, standard economic models could be applied, such as supply and demand model, market model, as well as the regular economic methods (e.g. statistic method), which provide a new insights, which is of great importance and benefit for the legal theory and practice.

Due to its practical role and significance in fuller understanding of the law and legal institutes, and especially theirs economic effects, the Economic Analysis of Law is becoming a part of curricula at faculties of law throughout the world.

Key words: *Economic Analysis of Law, doctrines, institutions, economic methods, efficiency, rational choice, economic analysis of crime.*

**ПРИЗНАЊЕ СТРАНИХ СУДСКИХ ОДЛУКА КАО
ПРЕЈУДИЦИЈЕЛНО ПИТАЊЕ У ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ
(члан 25 Закона о извршном поступку)¹**

***Апстракт:** Могућност да суд надлежан за спровођење извршног поступка одлучује о признању стране извршне одлуке као прејудисијалном питању значајна је новина у праву Републике Србије. Иако је слична могућност била предвиђена и чл. 101 ст. 5 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља (ЗМПП), она је из различитих разлога ретко коришћена у пракси. Циљ аутора је да анализом правила ЗМПП која се примењују у оквиру редовног поступка признања страних судских одлука и нових одредби чл. 25 Закона о извршном поступку (ЗИП) укаже на разлике у овим поступцима и на предности примене ове одредбе ЗИП. Такође, и да приказом резултата истраживања судске праксе на локалном нивоу утврди учесталост њене практичне примене, тим пре што се у време доношења Закона о извршном поступку у доктрини претпостављало да ће овај облик признања и извршења страних судских одлука бити и најчешће коришћен.*

Кључне речи: страна извршна исправа, признање страних одлука као прејудисијелно питање у извршном поступку

¹ Овај рад представља резултат емпиријског истраживања реализованог у оквиру пројекта „Пристап правосудју - инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије“ који реализује Правни факултет Универзитета у Нишу, а уз финансијску помоћ Министарства науке и заштите животне средине на основу Уговора о реализацији пројекта из програма основних истраживања бр. 149043Д од 23.02.2006. године.

1. Признање и извршење страних судских одлука према одредбама Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља

Признање и извршење страних одлука представља једно од најзначајнијих области Међународног приватног права. У праву Републике Србије ова материја је регулисана одредбама чл. 86-101 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља (ЗМПП).² Наведени чланови уређују проглашење стране одлуке извршном, док је поступак непосредног извршења регулисан Законом о извршном поступку (ЗИП)³. Поред тога, и Закон о ванпарничном поступку⁴ се примењује на питања процедуре признања. Извор норми о признању и извршењу јесу још и поједини билатерални⁵, али и мултилатерални уговори⁶ које је у овој материји закључила Република Србија.

1.1. Поступак признања страних судских одлука

Признање стране судске одлуке значи њено изједначавање са домаћом судском одлуком, али и стварање услова да оваква одлука произведе правно дејство на домаћој територији.

² “Сл. лист СФРЈ”, бр. 43/82, 72/82 и “Сл. лист СРЈ”, бр. 46/96.

³ “Сл. гласник РС”, бр. 125/2004.

⁴ “Сл. гласник РС”, бр. 6/95 и 18/2005.

⁵ Двострани уговори о правној помоћи у овој области су закључени са Алжиром, Бугарском, Кипром, Чешком, Словачком, Мађарском, Монголијом, Пољском, Румунијом, Русијом, Француском, Грчком, Аустријом и Белгијом.

⁶ То су Хашка конвенција о грађанском судском поступку (1905, 1954), Хашка конвенција о олакшању међународног приступа судовима (1980), Хашка конвенција о грађанскоправним аспектима међународне отмице деце (1980), Њујоршка конвенција о остваривању алиментационих захтева у иностранству (1956), Европска конвенција о признању и извршењу одлука о старању о деци и о поновном успостављању односа старања (2001), Конвенција о међународном превозу железницом (1980), Варшавска конвенција за изједначавање извесних прописа о међународном превозу ваздухопловом (1929), Женевска конвенција о уговорима о међународном друмском превозу робе, путника и пртљага (1973), Бечка конвенција о грађанској одговорности за нуклеарне штете (1963), Међународна конвенција о грађанској одговорности за штету проузроковану загађењем нафтом (1969).

Стране одлуке које су подобне да буду предмет поступка признања пред домаћим судовима јесу одлуке страног суда и одлуке других несудских страних органа које су по праву државе у којој су донете изједначене са судским.⁷ Реч је о одлуци донетој у име државе различите од оне у којој се спроводи њено признање, што омогућава да предмет поступка признања буду и одлуке донете од стране конзуларних органа на домаћој територији. При томе, страна одлука мора бити донета у материји међународног приватног права.

Да би страна судска одлука била призната потребно је да кумулативно буду испуњени следећи услови:

1) страна судска одлука мора бити снабдевена потврдом о правноснажности коју издаје надлежни орган земље порекла одлуке (клаузула правноснажности),

2) постојање конкуретне судске надлежности и то према домаћим прописима о судској надлежности, односно непостојање искључиве надлежности домаћег суда у конкретном случају,

3) постојање реципроцитета⁸, при чему је овај захтев сведен на минимум јер је законски претпостављен сходно чл. 92 ст. 3 ЗМПП. Иначе се захтева постојање фактичке узајамности, материјалноправне садржине.⁹

4) поштовање права на одбрану, при чему се нарочито има у виду исправност достављања иницијалног акта и позива на прво рочиште,

5) поштовање јавног поретка домаће државе¹⁰ у смислу ефеката које признање може да изазове у домаћем правном поретку,

6) поштовање начела *ne bis in idem*. Наиме, ако је у истој ствари, између истих странака суд или други орган Републике

⁷ Дакле, за квалификацију стране одлуке као судске или са њом изједначеног правног акта меродавно је право државе њеног порекла.

⁸ Овај услов се не поставља када признање стране одлуке тражи домаћи држављанин. Иначе, узајамност није услов ни у случају када се тражи признање страних судских одлука донетих у брачним споровима, патернитетским и матернитетским споровима.

⁹ Испуњење услова материјалног реципроцитета значи да није довољно само да се одлуке домаћих судова признају у земљи порекла стране одлуке већ и да услови признања нису битно тежи од услова који се за признање захтевају код нас.

¹⁰ Од овог услова се одступа у случају признања стране статусне одлуке која се тиче држављанина земље порекла одлуке.

Србије донео правноснажну одлуку или је призната страна судска одлука донета у истој ствари и између истих странака домаћи суд ће одбити да призна страну одлуку. Специфична је ситуација уколико пред домаћим судом тече раније покренута парница у истој ствари и између истих странака која још увек није правноснажно окончана (приговор литиспенденције). У том случају, суд који спроводи поступак признања ће застати¹¹ са овим поступком све до окончања парнице која се води пред домаћим судом. Ако се она евентуално не оконча правноснажном пресудом поступак признања се ипак може наставити.

Наведени услови делимично су модификовани уколико је предмет поступка признања страна статусна одлука.¹² Наиме, страна судска одлука која се тиче статуса нашег држављанина, при чему је као меродавно примењено страно право иако је према одредбама ЗМПП требало применити домаће право, биће призната уз додатни услов да резултат примене страног права не одступа битно од резултата који би се добили применом домаћег права. Одлуке страних судова којима је одлучено о неком статусном питању држављанина земље порекла одлуке признају се без преиспитивања услова надлежности, јавног поретка и узајамности. Ако се таквом одлуком истовремено решава и о статусу домаћег држављанина не примењује се повлашћени већ редован режим признања.¹³ Уколико се страна судска одлука односи на статус лица који није држављанин земље порекла одлуке, она ће се признати под условом да испуњава услове за признање у у држави чији је држављанин односно лице.

Поступак признања се покреће захтевом за признање који стварно и месно надлежном суду подноси законом овлашћено лице. Треба имати у виду да ЗМПП није одредио ко је овлашћено лице, осим када се ради о признању страних статусних одлука. У том

¹¹ Законски израз “застати” у процесном смислу тумачи се као прекид поступка јер ЗПП не познаје установу застоја. Видети више Варади, Т., Бордаш, Б., Кнежевић, Г., Међународно приватно право, Нови Сад, 2005, стр. 539.

¹² Под страном статусном одлуком подразумевају се нпр. одлуке о повери детета на чување и васпитање, лишењу или ограничењу родитељског права, разводу или поништају брака, о усвојењу и др.

¹³ Видети чл. 94. ст. 2 ЗМПП.

случају је овлашћено лице оно које за то има правни интерес.¹⁴ У доктрини се сматра да се то правило може проширити и на све остале одлуке. У сваком случају то ће несумњиво бити лице које је било странка у поступку, односно његови правни следбеници.

Уз захтев за признање, иако Закон то изричито не предвиђа, у делу доктрине¹⁵ се сматра да треба приложити још и легализовани препис одлуке, оверени превод на српски језик, потврду о правноснажности и њен превод као и доказ о плаћеној судској такси.

Стварно надлежни за признање страних одлука у грађанским стварима су окружни судови, односно трговински судови за одлуке из своје надлежности. Месна надлежност одређује се према подручју на коме се спроводи поступак признања. Поступак признања је ванпарнични и спроводи га судија појединац. У поступку признања може учествовати и противник предлагача при чему се мора поштовати начело контрадикторности. Ипак, усмена расправа заказује се само изузетно.¹⁶ О признању се одлучује решењем које је у случају позитивног исхода декларативне природе. Страна одлука се решењем о признању не може ни мењати ни допуњавати, а у складу са прихваћеним системом ограничене контроле. Решење се доставља свим странкама које имају право жалбе вишој инстанци у року од 15 дана од достављања. Ревизија није дозвољена.

Поред случаја када је признање стране судске одлуке предмет посебног поступка, о њему се може одлучивати и као о *прејудицијелном питању*. У том случају за одлучивање је надлежан суд који води поступак у коме се поставило ово питање, а тако донета одлука има правно дејство само за тај главни поступак. Овако донето решење улази у састав образложења одлуке о главној ствари и самим тим не може бити обухваћено правноснажношћу. Његово извршење спровешће се такође према Закону о извршном поступку на идентичан начин као да је у питању домаћи извршни наслов.

¹⁴ Видети чл. 101 ст. 6 ЗМПП.

¹⁵ Живковић, М., Станивуковић, М., Међународно приватно право, општи део, Београд, 2006, стр. 395.

¹⁶ Уколико суд нађе да је усмена расправа потребна ради разјашњења и утврђења битних чињеница.

1.2. Извршење страних кондемпнаторних одлука поводом којих је спроведен поступак признања

Извршење стране судске одлуке представља принудно остваривање приватноправног потраживања на основу стране извршне исправе у поступку који спроводи домаћи суд. Овај поступак се спроводи по одредбама Закона о извршном поступку и то по истим правилима која важе и за извршење домаћих одлука. Стварно је надлежан општински суд, месно надлежан по одредбама ЗИП. У случају да је предмет извршног поступка пред домаћим судом страна одлука која је претходно призната у редовном поступку, уз захтев за извршење извршни поверилац мора да приложи:

- 1) страну извршну исправу у оригиналу или овереном препису,
- 2) оверен превод одлуке на службени језик суда, потврду о правноснажности и потврду о извршности издате од стране надлежног органа државе порекла одлуке као и њихове оверене преводе;

Међутим, у делу доктрине¹⁷ сматра се да потврда о правноснажности није обавезна будући да је признањем страна одлука изједначена са домаћом пресудом. У прилог наведеном тумачењу иде и чињеница да је потврда о правноснажности већ једном поднета суду који је одлучивао о признању, што значи да је испуњење овог услова утврђено још у овом поступку јер у супротном, страна одлука не би ни могла бити призната. Ипак, инсистирање на подношењу потврде о правноснажности у фази извршења било би сверсисходно, према мишљењу аутора, само уколико се о признању одлучује као о претходном питању од стране извршног суда.

2. Признање и извршење страних извршних исправа према члану 25 Закона о извршном поступку

Поред могућности примене одговарајућих одредби ЗМПП о признању и извршењу претходно признате стране одлуке могуће је захтевати и *извршење стране извршне исправе*¹⁸ која није

¹⁷ Живковић, М., Станивуковић, М., *op.cit.*, стр. 410.

¹⁸ Термин подразумева страну одлуку која може бити призната.

претходно призната пред домаћим судом. Овде се имају у виду само кондемпнаторне одлуке. Поверилац може захтевати извршење стране одлуке поводом које није претходно спроведен поступак егзекутуре. У том случају примениће се одредбе чл. 25 ЗИП и надлежни извршни суд одлучиће о признању као прејудицијелном питању.¹⁹

Приликом дефинисања појма “стране извршне исправе” из чл. 25 ЗИП као предмета овог поступка треба имати у виду да се у овом случају не примењује одредба члана 30 ЗИП²⁰ већ се њен појам одређује уже. У том смислу, предмет поступка одлучивања о извршењу на основу стране извршне исправе која није претходно призната пред домаћим судом може бити само она одлука која је донета у материји међународног приватног права.

Такође, у поступку који предвиђа чл. 25 ЗИП суд одлучује о признању као прејудицијелном питању само уз проверу испуњености услова о којима води рачуна *ex officio*. То практично значи да се проверава испуњеност оних услова који се односе на:

- 1) правилно засновану међународну судску надлежност према прописима *lex fori*, односно да за поступање у конкретном предмету није био искључиво надлежан домаћи суд,
- 2) јавни поредак и
- 3) *ne bis in idem*;

Међутим, извршни суд је у погледу утврђивања испуњености последњег наведеног услова делимично и ограничен. Наиме, иако домаћи суд води рачуна по службеној дужаности само о постојању раније домаће пресуде у истој ствари и између истих странака ипак је, приликом утврђивања овог услова разумно очекивати већу иницијативу противника предлагача јер суд најчешће није у могућности да буде унапред упознат са постојањем такве одлуке,

¹⁹ Законска формулација овог поступка гласи: “Поступак одлучивања о извршењу на основу стране извршне исправе која није претходно призната пред домаћим судом”.

²⁰ Наведена одредба под извршном исправом подразумева и оне одлуке које су донете у прекршајном, односно управном поступку или поравнање постигнуто у управном поступку при чему је неопходно да ови правни акти гласе на новчано потраживање.

стране или домаће. Из истог разлога реално је очекивати појаву овог проблема и у редовном поступку признања који се спроводи по одредбама ЗМПП.

Чињеница да суд у овом поступку утврђује испуњеност услова о којима воду рачуна по службеној дужности могла би да имплицира поједностављење поступка признања. Наиме, извршни дужник добија могућност да против одлуке која је призната у овом поступку истиче и друге разлоге за одбијање признања, али тек у правном леку. На овај начин суд је у првостепеном поступку ослобођен дужности утврђивања управо оних услова који су уједно и најсложенији и чија је провера изискивала највише времена, пре свега имајући у виду услов поштовања права на одбрану.

У циљу покретања поступка предвиђеног чл. 25 ЗИП извршни поверилац је дужан да поднесе предлог за извршење стране извршне исправе. Даље, нужно је да уз предлог приложи још и:

- 1) оригинал или оверени препис стране извршне исправе,
- 2) њен оверени превод на службени језик суда,
- 3) потврду о извршности коју издаје надлежни орган земље порекла одлуке, али и потврду о правноснажности.

За спровођење поступка одлучивања о извршењу на основу стране извршне исправе која није претходно призната пред домаћим судом стварно је надлежан суд који је по републичким прописима надлежан за спровођење извршног поступка, а месна надлежност се одређује према ЗИП. О предлогу одлучује судија појединац, а поступак се у целости спроводи према правилима ЗИП. До доношења решења извршни суд не саслушава ни извршног повериоца ни извршног дужника. Једино одступање би се могло очекивати у случају да суд нема све расположиве податке или постоје нејасноће.

Одреба члана 25 Закона о извршном поступку уводи новине и у погледу рокова за одлучивање које додатно поједностављују како поступак признања тако и положај извршног повериоца. Наиме, надлежни извршни суд је дужан да у року од 30 дана од подношења захтева о њему донесе одлуку. Овако кратак рок у коме суд мора одлучити о претходном питању није био предвиђен чланом

101 ст. 5 ЗМПП.²¹ Осим тога, за разлику од редовног поступка признања страних одлука који је регулисан у ЗМПП, у поступку извршења и обезбеђења важи начело хитности. Управо је дужност суда да остварује наведени принцип она чињеница која додатно утиче да решење предвиђено чланом 25 ЗИП олакшава положај извршног повериоца.²² Наиме, он је сада у могућности да тражи евентуално признање стране извршне исправе у упрошћеном поступку и да издејствује доношење одлуке о признању у краћем року и делимично повољнијим условима. С друге стране, управо узимајући у обзир кратке рокове за одлучивање и чињеницу да се неки од разлога за одбијање признања могу навести тек у правном леку сматра се и да је решење чл. 25 ЗИП неповољније за дужника.

Даље, у делу доктрине сматра се да овако одређен рок мора имати последице и на дужност суда да провери испуњеност услова реципроцитета у случају сумње. Наиме, обавеза суда да утврђује постојање узајамности зависи од држања противника предлагача: ако он не оспорава његово постојање суд узима да реципроцитет постоји и када му стварно стање није познато. Ако је питање спорно обратиће се Министарству правде, али ако ствар није довољно разјашњена ни након овог објашњења сматраће се да реципроцитет постоји.²³ Из наведеног разлога очекује се да судови ипак неће често утврђивати постојање узајамности, већ ће своју одлуку базирати на “претпостављеној узајамности” у складу са чл. 92 ст. 3 ЗМПП, осим ако је њено непостојање очигледно. Предвиђени рок од 30 дана је, са становишта праксе, исувише кратак за проверу испуњености услова узајамности у случају сумње која претпоставља сложenu

²¹ С друге стране, о предлогу за извршење стране одлуке поводом које је спроведен поступак признања у складу са одредбама ЗМПП извршни суд треба да одлучи у року од 3 дана.

²² Члан 5 ст. 1 и 2 ЗИП уводи начело хитности. Наведени члан у том делу гласи: “У поступку извршења и обезбеђења суд је дужан да поступа хитно (ст. 1), о предлогу за извршење суд је дужан да одлучи у року од три дана од дана подношења предлога. Ако се предлог за извршење заснива на страниј извршној исправи која није претходно призната од стране домаћег суда, суд је дужан да одлучи о предлогу за извршење у року од 30 дана од дана његовог подношења (ст.2)”

²³ Варади, Т., Бордаш, Б., Кнежевић, Г., Међународно приватно право, Нови Сад, 2005, стр. 540.

комуникацију суда и републичког министарства за послове правде. Међутим, домаћи судови се често и радо користе одредбама о претпостављеној узајамности која је уведена у домаће право будући да се сматра да убрзава и олакшава међународни правни саобраћај.²⁴ Ипак, у одређеним областима међународног приватног права ова претпоставка не би смела да важи.²⁵

Извршење стране одлуке која није претходно призната може се захтевати у року од 10 година од дана њене правноснажности у земљи порекла одлуке.²⁶ Међутим, уколико је рок застарелости краћи, а захтев је поднет по његовом истеку, али у оквиру 10 година од дана правноснажности у доктрини се сматра да би суд требало да о предлогу одлучи јер се овим омогућава остварење принципа једнаког поступања. Наиме, странка која свој захтев остварује пред страним судом не може бити доведена у лошији положај од оне која заштиту својих права остварује пред домаћим судом.²⁷

Страна извршна исправа се може непосредно извршити тек након прерачунавања досуђеног износа у домаћу валуту. Исто важи и за камату и то према стопи и од датума одређеног у одлуци, али и за трошкове поступка вођеног у иностранству.

3. Уместо закључка – примена члана 25 ЗИП у пракси извршног одељења Општинског суда у Нишу

Актуелност теме као и погодности које су уведене на страни извршног повериоца иницирале су емпиријско истраживање правосудне праксе на локалном нивоу. Наиме, у доктрини се претпостављало да ће судови, али и адвокати чешће примењивати наведену

²⁴ Видети више о питању утврђивања узајамности у случају сумње у овом поступку Живковић, М., Извршење страних одлука (страних извршних исправа) у праву Србије, Европски правник бр. 1/2007, Нови Сад, 2007, стр.103-108.

²⁵ Нпр. када је у питању стицање својине на непокретности путем наслеђивања при чему је наследник страни држављанин, чл. 82в Закона о основама својинско-правних односа овлашћује суд или други орган да о постојању реципроцитета може затражити објашњење од надлежног органа за послове правде. Услед вредности које непокретности имају у економији сваке земље услов реципроцитета се не би смео претпостављати већ би се *морао* на одговарајући начин проверити.

²⁶ У складу са чланом 379 Закона о облигационим односима.

²⁷ Видети Живковић, М., loc.cit.

одредбу Закона о извршном поступку, будући да је у овом случају и сâм поступак признања стране судске одлуке олакшан јер суд неће бити обавезан да цени постојање свих услова чије је испуњење неопходно у редовном поступку признања стране судске одлуке.

Међутим, истраживање које је спроведено у току 2007. године у Општинском суду у Нишу - извршном одељењу дало је резултате сасвим супротне од очекиваних. Наиме, у периоду од ступања на снагу Закона о извршном поступку²⁸ до августа месеца текуће 2007. године није било нити једног случаја одлучивања о признању стране извршне исправе у смислу одредби чл. 25 Закона о извршном поступку.

Штавише, у намери да се утврде и објасне разлози оваквог стања дошло се до закључка да постоји реална потреба за организовањем стручног саветовања судија и адвоката на тему услова, предности и недостатака примене наведене одредбе ЗИП. Наиме, у извршном поступку извршни поверилац заиста ретко иступа непосредно, већ је у највећем броју случајева заступан пуномоћником – адвокатом. То је још израженије уколико се ради о поступку признања страних одлука. Ова чињеница намеће и закључак да број предмета у којима се захтева примена одредбе ЗИП о поступку одлучивања о извршењу на основу стране извршне исправе која није претходно призната пред домаћим судом у потпуности зависи од правилне информисаности и знања адвоката. Рад са њима у овом смислу неопходан је и услед постојања одбојног става према материји међународног приватног права, генерално. С друге стране, примена овог поступка би у пракси значила смањење обима посла судијама, али и адвокатима као пуномоћницима. Чини се да ни ова одредба за сада не налази одговарајућу примену у пракси, што је био случај и са чл.101 ст. 5 ЗМПП.

С друге стране, имплементација члана 25 Закона о извршном поступку у правосудну праксу и његова правилна примена имала би изузетан непосредан значај за остваривање *права на правично суђење*. У овом случају оно се остварује кроз право извршног повериоца да тражи евентуално признање стране извршне исправе у

²⁸ Закон је ступио на снагу дана 23.02.2005. године (три месеца након објављивања у “Сл. гласнику РС” бр. 125/04).

упрошћеном поступку и у краћем року. Доношењем позитивне одлуке о признању страна извршна исправа се изједначава са домаћом извршном исправом. На овај начин се омогућава извршном повериоцу да своје право намирења оствари у извршном поступку по правилима која су идентична правилима за извршење домаће извршне исправе.

Sanja Marjanović, LLB, Junior Assistant

**THE RECOGNITION OF FOREIGN COURT JUDGMENTS AS
PRELIMINARY ISSUE IN ENFORCEMENT PROCEEDINGS**

(Art. 25 of the Statute of Enforcement Proceedings)

Summary

The possibility for the court in charge for carrying out the enforcement proceedings decides on recognition of the foreign enforceable judgment as a preliminary issue is an important novelty in Serbian law. Although the similar option was provided for in the Statute on Private International Law (Art. 105(5)), from various reasons it was scarcely used in practice. By analyzing the Statute on Private International Law's provisions pertaining to the regular recognition proceedings and the new solutions adopted by the Statute of Enforcement Proceedings the author aims at pointing out the differences with respect to these proceedings as well as the advantages of application of the Statute of Enforcement Proceedings' provision. Likewise, by presenting the judicature research results, tries to determine the incidence of the practical application of this provision, since at the time of Statute of Enforcement Proceedings' enactment it was projected that this form of recognition would be most commonly used.

Key words: *foreign decision, recognition of foreign decisions as preliminary issue in enforcement proceedings*

